

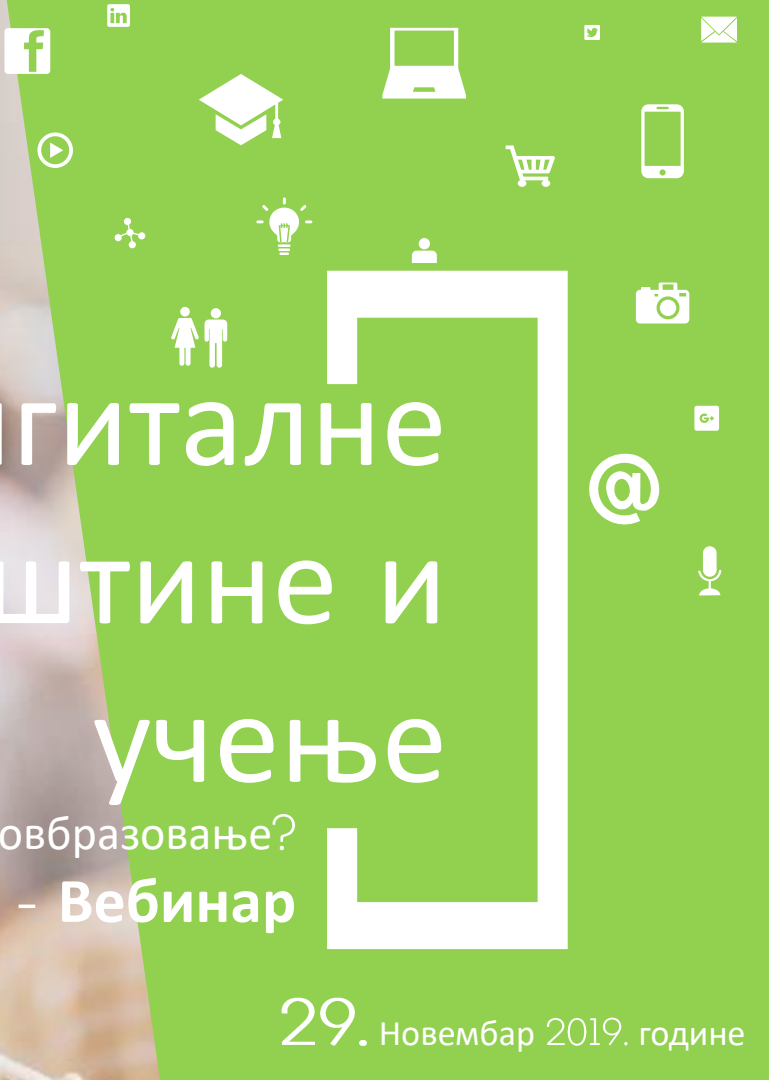
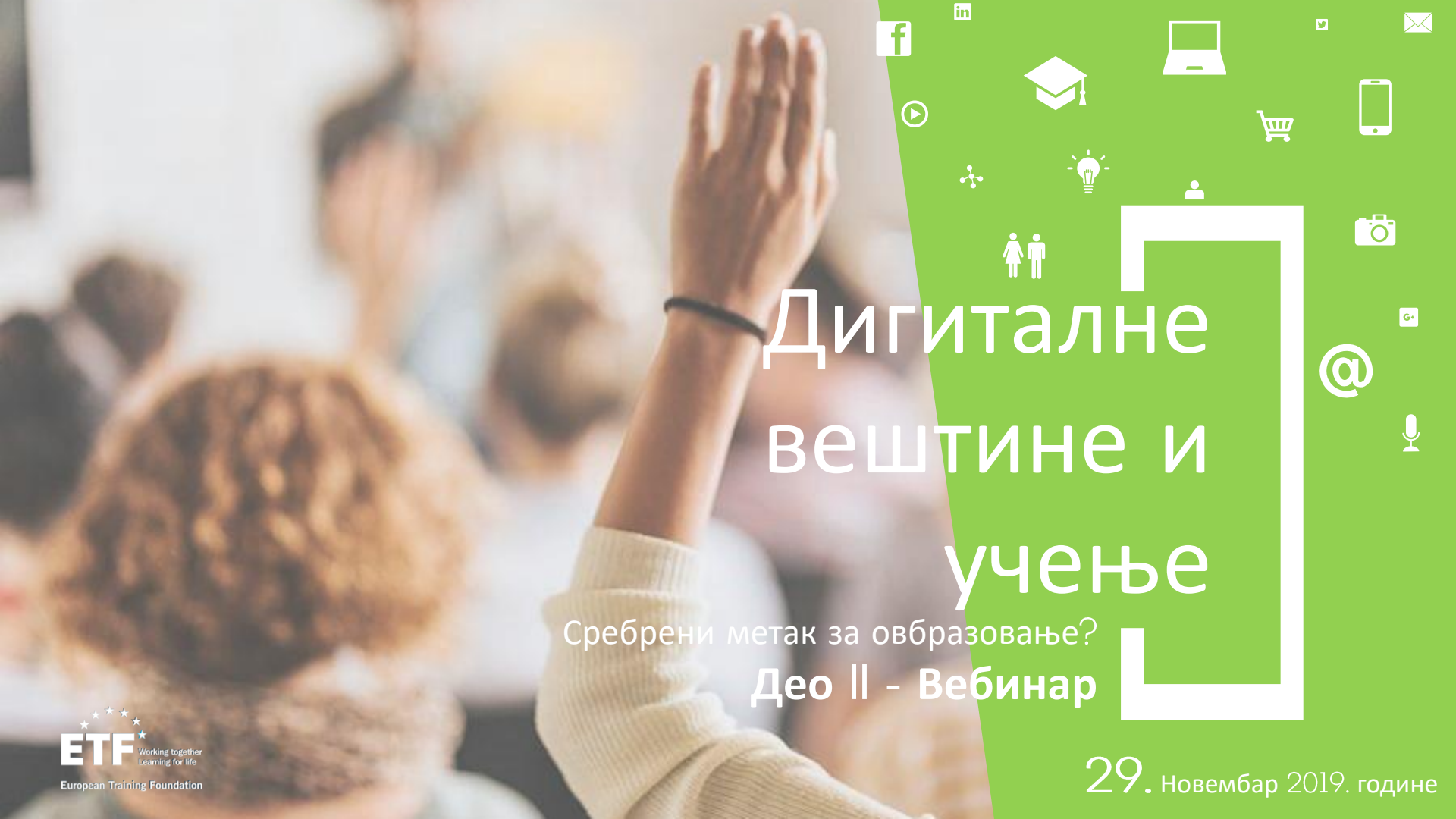
Слика коју види аудиторијум VoiceBoxer-а

The screenshot displays the VoiceBoxer interface. At the top left, the logo 'VOICEBOXER' and the text 'Introducing VoiceBoxer' are visible. At the top right, it says 'Test VoiceBoxer Connected' with a user icon. The main content area shows a presentation slide with the title 'Digital Skills & Learning' and subtitle 'A Silver Bullet for Education? Part II - Webinar'. The slide also features the ETF logo and the date '29 november 2019'. A green arrow points to the word 'Presentation' in a speech bubble above the slide. To the right of the slide is a video feed of a smiling woman wearing a headset, with a green arrow pointing to her. Below the video feed is a chat window titled 'CHAT CHANNEL GENERAL'. A green oval highlights the chat area with the text 'Ask questions here!'. At the bottom left, there is a 'CONNECTED' status indicator. At the bottom center, there is a 'LANGUAGE ENGLISH' dropdown menu with a green arrow pointing to it. At the bottom right, there is a text input field with the placeholder 'Enter your message here...' and a green arrow pointing to it.

Презентатор

Ask questions here!

Select your preferred language
Zgjidhni gjuhën tuaj të preferuar
Изаберите жељени језик
Odaberite željeni jezik

Дигиталне вештине и учење

Сребрени метак за образовање?
Део II - Вебинар

Европска фондација за обуку

29 Земаља партнера

Шта је **Европска фондација за обуку?**

ETF ради у сарадњи са земљама партнерима на реформи система стручног образовања и обуке, анализи потребних вештина и на развоју тржишта рада у земљама партнерима.

Реформа **стручног образовања и обуке**

Дигитално и **online** учење (eng.DOL)

Дигиталне вештине и компетенције
(eng. DSC)

школе — 1
Дигитална спремност

3 — ученици
Дигиталне компетенције (CV)

наставници/едукатор. 2
Дигиралне компетенције

Данас

Презентовати прелиминарне налазе студије о дигиталном и *online* учењу, дигиталним вештинама и компетенцијама у средњем стручном образовању и обуци на Косову*

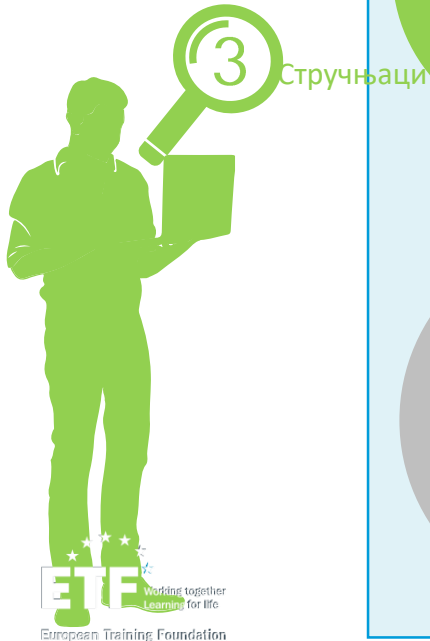
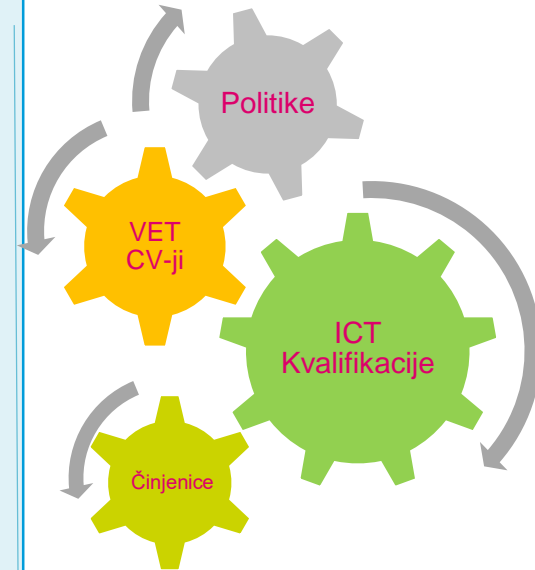
Дигиталне вештине и компетенције – *eng. DSC*

Дигитално (и **online**) учење – **eng. DOL**

Методологија

Driart Elshani

Стручњак

КОСОВО*

* Овим се називом не доводе у питање стајалишта о статусу те је он у складу с РВСУН-ом 1244/1999 и мишљењем Међународног суда о проглашењу неовисности Косова.

ПОЛИТИКЕ У ОСНОВИ

Косову* недостају посебне политике и стратегије везане за DSC и DOL за VET.

Тренутно актуелне политике:

- Дигитална агенда за Косово* 2013-2020
- Државна стратегија Косова* за ИТ 2016-2021
- ЕУ дигитална агенда за земље Западног Балкана укључујући и Косово*
- Образовни и стратешки план Косова* 2017-2021

Дигиталне вештине и компетенције за ученике*

***DSC**

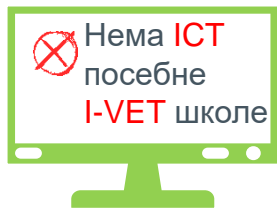
DSC ЗА УЧЕНИКЕ У VET-У

Косово* има
70
VET школа

- DSC нису усклађене са политикама или стратегијама
- DSC одреднице су ограничене
- DSC одреднице се не надгледају нити се процјењују
- ICT индустрија **брзо расте уз повећање броја ICT бизниса**
- Запошљавање и ангажовање **радника који имају дигиталне вјештине** представља изазов за фирме

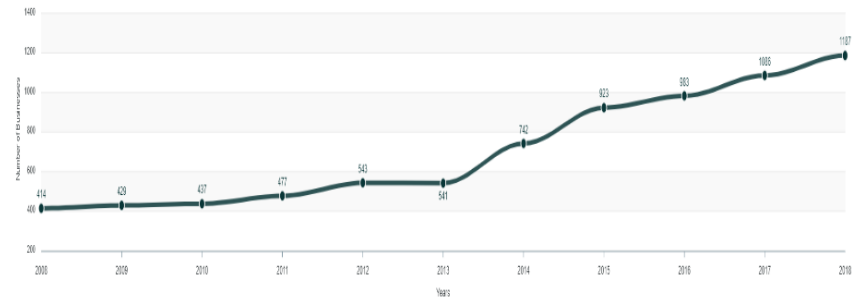
DSC ЗА УЧЕНИКЕ У VET-У: ЧИЊЕНИЦЕ И ТРЕНДОВА

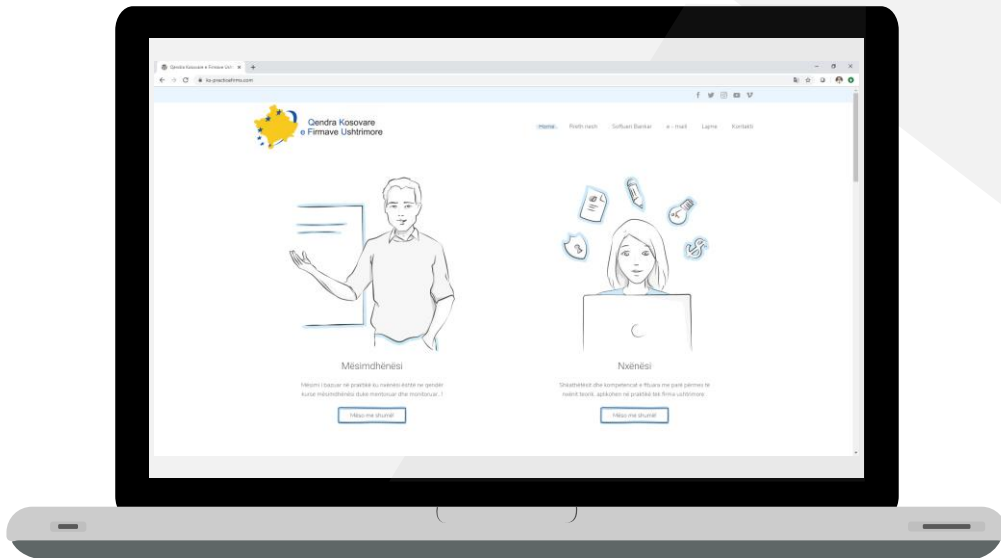
Однос броја
ученика и
рачунара

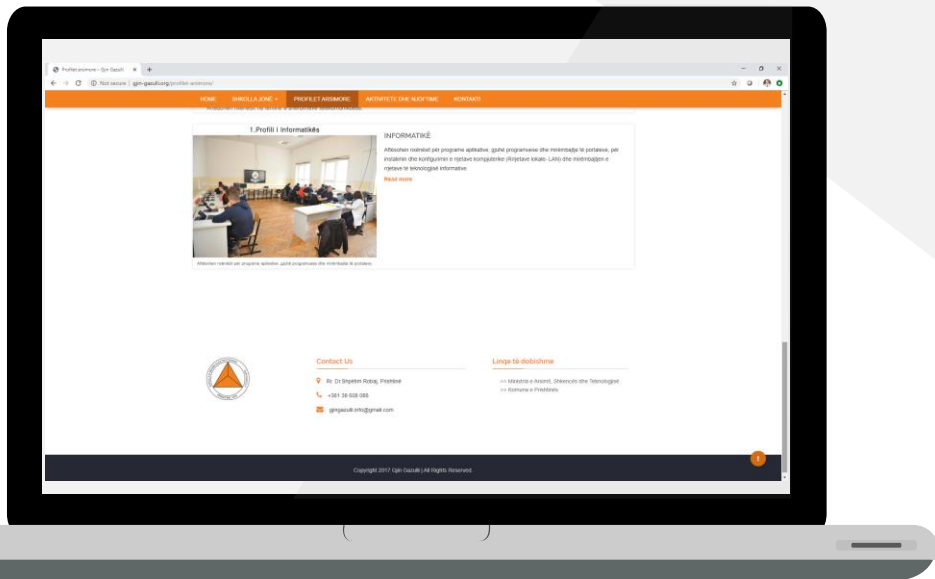
Number of Businesses Registered in the ICT Sector Within 10 years

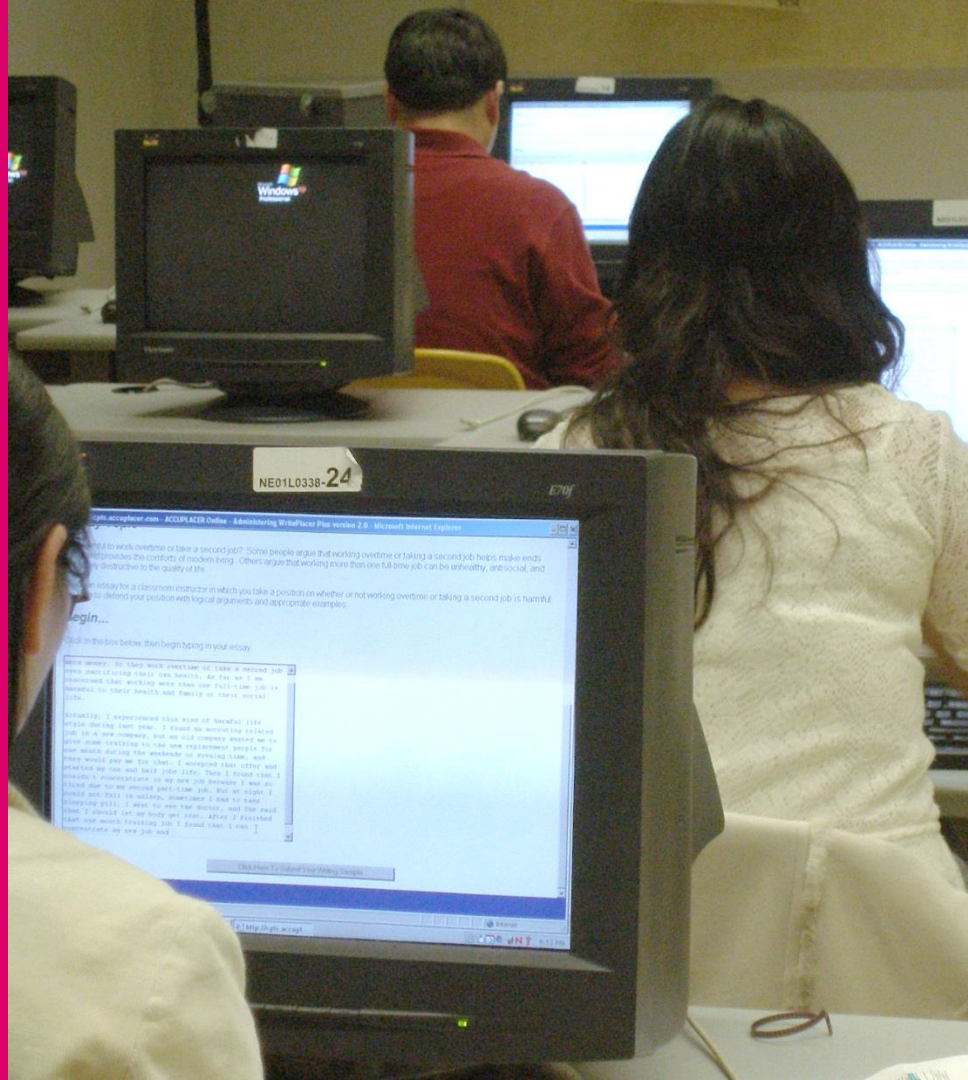
ПРИКАЗ СЛУЧАЈА: ПРАКТИЧНА ПРЕДУЗЕЋА

ПРИКАЗ СЛУЧАЈА: "GJIN GAZULLI" I-VET ШКОЛА

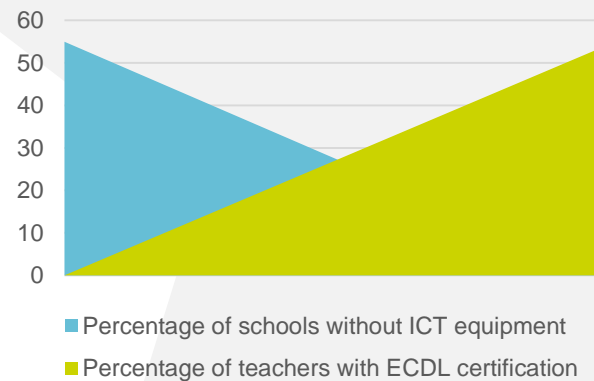

Дигиталне вештине и компетенције за наставнике

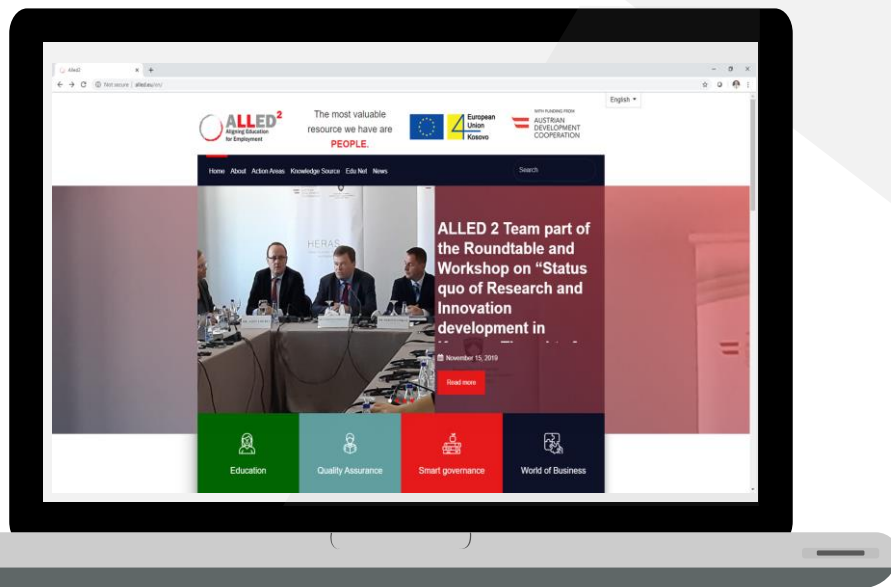

ДИГИТАЛНЕ ВЈЕШТИНЕ И КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА НАСТАВНИКЕ

- Министарство образовања (MEST) од 2009. године захтјева да сви **I-VET** наставници посједују “**ECDL**” сертификат
- Агенција за стручно образовање и обуку одраслих (“**AVETAЕ**”) је одговорна за професионални развој **VET** наставника и инструктора у континуитету
- **54%** наставника добило је “ECDL” обуку

ПРИКАЗ СЛУЧАЈА: ALLED2

alled пројекат који финансира ЕУ помаже **VET** школама да понуде квалитетне програме који су засновани на потребама тржишта рада и који укључују обуке наставника за “DSC”, те пружају одрживе механизме квалитете и испоруку одговарајуће опреме.

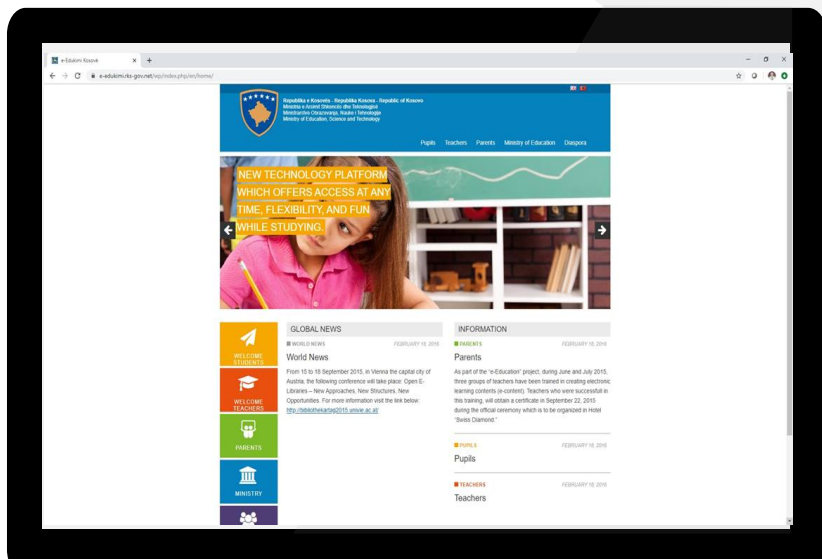
200 I-VET наставника је обучено MIEE

Обукама из

Office 365 , ...

ПРИКАЗ СЛУЧАЈА: Е-ОБРАЗОВАЊЕ

Овај портал нуди јако **интерактивне online платформе учења** за ученике, које им олакшавају и чине привлачнијим стицање **нових вештина** и знања.

Такође, портал даје једнак приступ наставницима да **уведу нове методе у настави**, нове алате и ресурсе са сврхом унапријеђења процеса наставе са ученицима.

European Training Foundation

Дигитално и **online** учење у
иницијалном **VET-у**

ДИГИТАЛНО И ONLINE УЧЕЊЕ У ИНИЦИЈАЛНОМ VET-У (I-VET)

- Ограничене политике или стратегије које постоје и које укључују “DOL” (у I-VET-у)
- “DOL” се користило у I-VET настави, учењу или оцјењивању само до одређеног нивоа
- Нема формалних смјерница или стандарда који су дефинисани за “DOL”
- Ипак, ICT инфраструктура је у порасту
- Пилотирани су стандардни механизми мониторинга за “DOL” (SELFIE).
- “DOL” још увек није део екстерне евалуације школе и/или оквира за процену квалитета.

ДИГИТАЛНО И ONLINE УЧЕЊЕ У ИНИЦИЈАЛНОМ VET-У (I-VET)

ПРИКАЗ СЛУЧАЈА: SELFIE

(Саморефлексија о ефикасном учењу потицањем употребе иновативних образовних технологија)

eng. Self-reflection on Effective Learning by Fostering the use of Innovative Educational Technologies)

SELFIE је алат који је припремљен како би се унапредила **дигитална спремност** школа, укључујући **I-VET**

Пилотиран је у **мају 2019. године**, у неколико школа, укључујући **I-VET**.

НАРЕДНИ КОРАЦИ

Анализа исхода и ширење

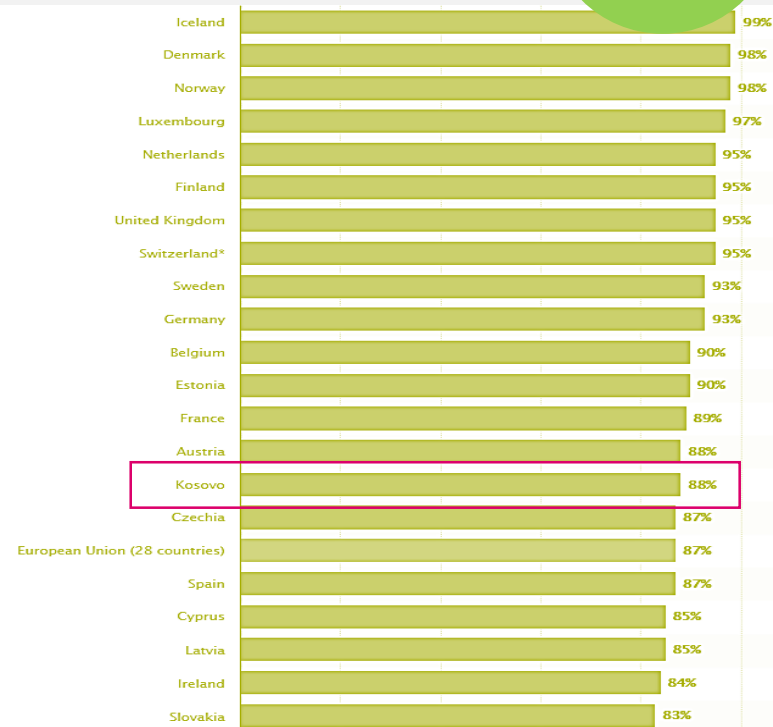
ДИГИТАЛНО И ONLINE УЧЕЊЕ У ИНИЦИЈАЛНОМ VET-У (I-VET) ПРИКАЗ СЛУЧАЈА “LUXDEV”

Интернет/broadband
у I-VET школама

ICT центар компетенција

LuxDev подржава овај центар а развијен је у “Gjin Gazulli” VET школи

European Training Foundation

Дигитално и **online** учење у
континуираном **VET-у**

ДИГИТАЛНО И ONLINE УЧЕЊЕ У КОНТИНУИРАНОМ VET-У

Приватне VET школе попуњавају празнине. Око 16 компанија пружа стандардизирани обичаји за , CISCO, Microsoft, ИТД. (ова референца везана је за C-VET)

STIKK, ИСК и Cactus успоставили су центре за обуку у покушају да се дотакну рјешења овог проблема.

83% Фирми раде обуке на лицу мјеста

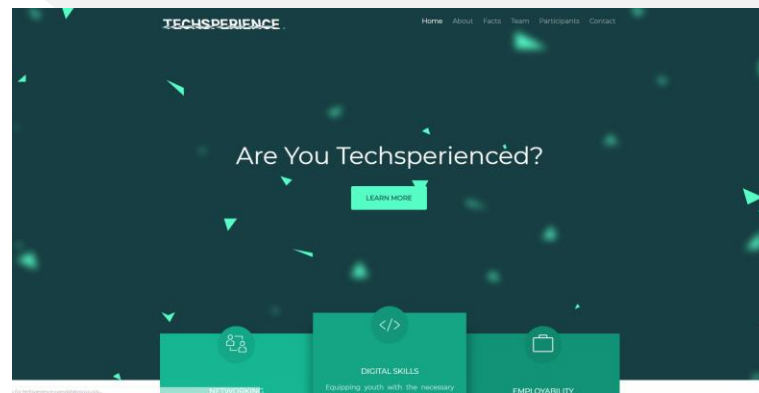
600 € се троши мјесечно по запосленом По обуци

тренд
Захтјева за DSC-ом

ДИГИТАЛНО И **ONLINE** УЧЕЊЕ У КОНТИНУИРАНОМ VET-У: ПРИКАЗИ СЛУЧАЈА

- “Cacttus” образовање
- “Kursori” пројекат како би се пружила подршка запошљавању младих пружањем отвореног приступа критичким ICT знањима и вештинама
- “Techsperience” пројекат за подршку запошљивости младих на Косову кроз кориштење потенцијала модерних технологија и интензивног развоја вештина

European Training Foundation

Закључак: прилике и изазови

ИЗАЗОВИ И ПРИЛИКЕ

Прилике

- Стални раст потражње за “DSC”
- Ограничена испорука која брзо расте
- Иницијативе из приватног сектора попуњавају празнине

Изазови

- Доступно је неадекватно ИТ образовање
- Неусаглашеност потреба тржишта рада и **VET** наставног плана и програма

ПРЕПОРУКЕ

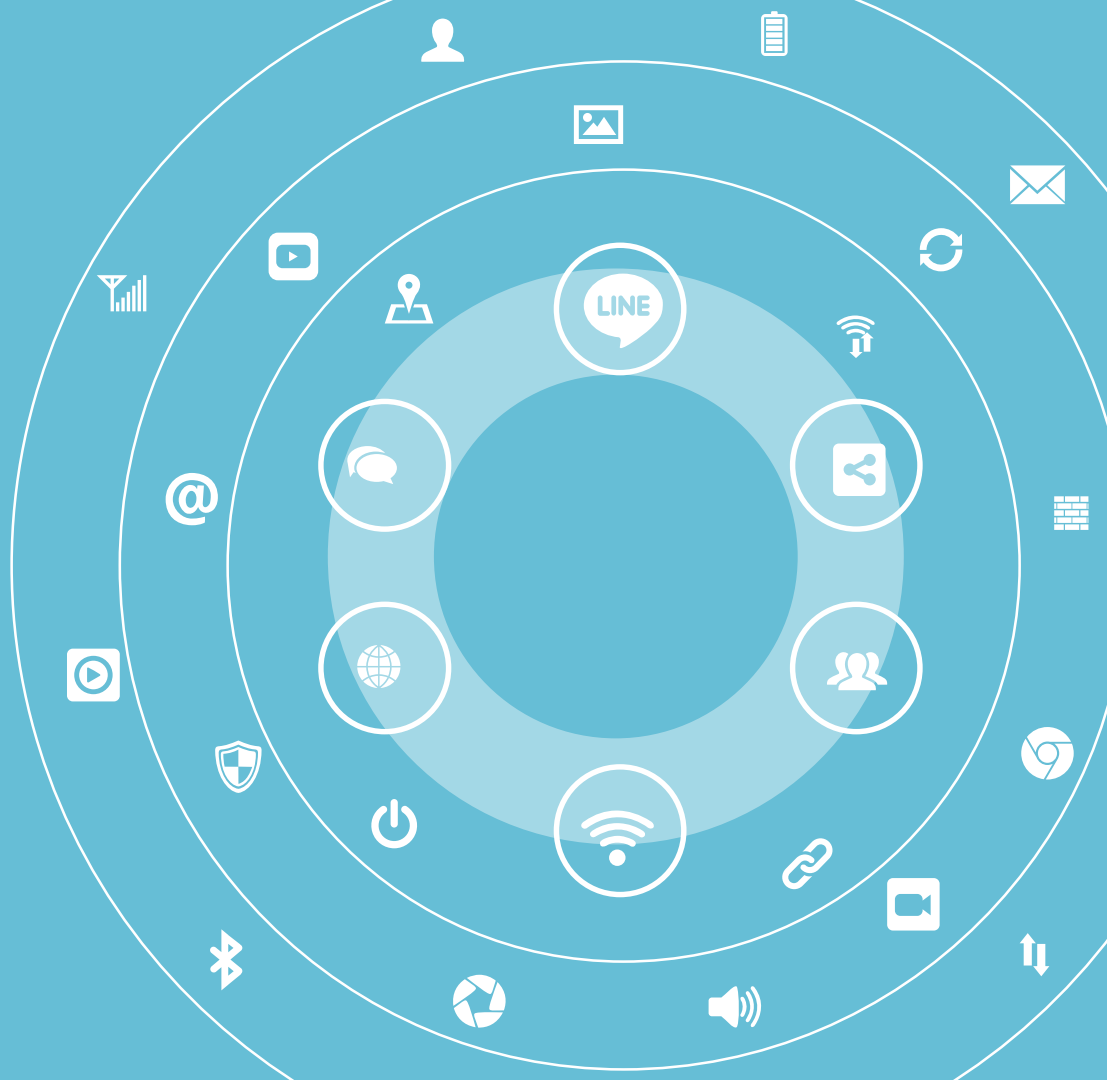

- Усмјерити образовне политике на ЕУ дигиталну агенду
- **Фокус** на посебне политике дигиталних вештина
- **Мониторинг** напретка DSC и DOL-а у VET школама
- Захтевати **серификацију и квалификациони оквир** за дигиталне вештине
- Инвестиција у развој **дигиталних вештина**
- Искористити потенцијал DOL-а и укључити га у образовне стратегије
- Повећати свест о DSC и DOL
- Користити **SELFIE** и остале алате DSC & DOL (итд.)

Q&A

Питања можете поставити Driart Elshani

Нека се и ваш глас чује

Шта мислите о вебинару?

Испуните кратку анкету и подијелите ваше мишљење.

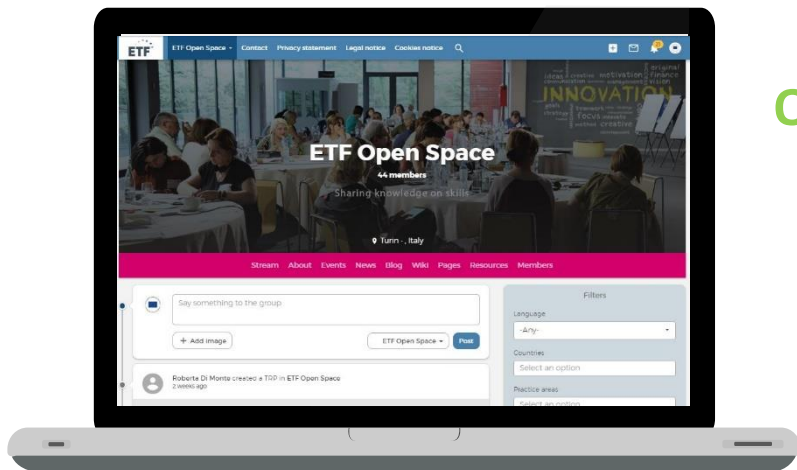
survey
gizmo

<https://bit.ly/34bKNBV>

Останите у контакту са **ETF-ом!**

Придружите се нашој платформи и дискутујте о
Дигиталним вештинама и компетенцијама и
дигиталном **online** учењу
www.openspace.etf.europa.eu

Сажетак

DSC-DOL политика

промоција, **нема**
усвајања*

Није искључиво за VET
(обухваћено?)

Дигитална
компетенција заједно
са осталим кључним
компетенцијама

Неколико
квалификација за ICT

***Усвајање политике**

1 "DSC" за VET ученике

- ICT индустрија Косова* се брзо шири у еволвира
- Ограничен је број "DSC" понуда, значајно смањење што је довело до неусклађености,
- Ту су ипак ЕУ пројекти "ALLED II" (VET иновације) & "LuxDev" (6 ICT квалификација)

2 DSC наставника и тренера у VET-у

- 54% VET наставника је прошло "ECDL" обуке
- Нове CPD иницијативе са ЕУ пројектом "ALLED II"

3 I-VET дигитално (и online) учење

- Ограничено кориштење "DOL" методе
- Пилотирање ЕУ алата "SELFIE" – дигитална спремност
- ICT Центар за компетенције – LuxDev пројект

4 C-VET дигитално (и online) учење

- DOL је ограничено за одрасле особе и још увијек је нешто ново,
- Углавном напори појединаца, за DSC

CV Реформа

Обука
наставника

Стандарди
оцењивања

Како ваш пројекат може пружити подршку развоју DSC-DOL-а на Косову*?

Питања поставити

Daniele Passalacqua

Виши саветник за
техничка питања LUX
DEV

Како **ETF** може пружити подршку
развоју DSC-DOL-а на Косову*?

Питања поставити

Mariavittoria Garlappi
ETF Координатор за
Израел и Косово*

Сребрени метак? Може бити!

Дигитална трансформација
(+ дигиталне вештине и компетенције)

Људи живе дуже
(+ образовање одраслих)

Бржи циклус иновација
(+ усавршавање и
преквалификација, LLL)

Иновације

I-VET & C-VET

Хвала!

